

“ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งพึงเปิดเผย”

บันทึก

เรื่อง คำวินิจฉัยเรื่องร่ำร้องทุกข์ของนายฝั่ง สิงหวิเศษ

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๖๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ส่งคำวินิจฉัยเรื่องร่ำร้องทุกข์ของนายฝั่ง สิงหวิเศษ ผู้ซึ่งถูกพักราชการเนื่องจากได้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ มาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น

ข้อเท็จจริงของเรื่องนี้ปรากฏว่า นายฝั่ง สิงหวิเศษ เดิมทำงานเป็นลูกจ้างรายเดือนอยู่ที่กรมเกียกกายทหารบก ครั้นในปี ๒๕๔๙ กรมเกียกกายทหารบกได้ไล่นายฝั่ง สิงหวิเศษ ออกจากงาน โดยหาว่ามีความประพฤติส่อไปในทางทุจริต ต่อมานายฝั่ง สิงหวิเศษ ได้สอบคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ที่กรมปศุสัตว์และสัตว์พาหนะ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้รับบรรจุให้เข้ารับราชการในตำแหน่งสัตวบาลผู้ช่วย กองสัตวบาล ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๕๒ นายไพบูลย์ พันธุ์ครู ได้กล่าวหาว่านายฝั่ง สิงหวิเศษ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ เพราะเคยเป็นผู้ที่เคยถูกไล่ออกจากราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้หารือเลขาธิการ ก.พ. ว่า ในกรณีที่ลูกจ้างถูกไล่ออกจากราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้หารือเลขาธิการ ก.พ. ว่า ในกรณีที่ลูกจ้างถูกปลดหรือถูกไล่ออกจากการนั้นจะถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือไม่ ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ผู้ที่ถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ตั้งคณะกรรมการ ๓ นายทำการสอบสวน และได้มีคำสั่งให้นายฝั่ง สิงหวิเศษ พักราชการในระหว่างสอบสวน

นายฝั่ง สิงหวิเศษ จึงได้เสนอเรื่องร่ำร้องต่อคณะกรรมการเรื่องร่ำร้องทุกข์เพื่อขอความเป็นธรรม และได้พิจารณายกเลิกคำสั่งพักราชการนั้นเสีย เพราะคำสั่งพักราชการนั้นไม่เป็นการชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการเรื่องร่ำร้องทุกข์ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า คำสั่งของกรมปศุสัตว์และสัตว์พาหนะให้นายฝั่ง สิงหวิเศษ พักราชการนั้น เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีผลใช้บังคับได้ และนายฝั่ง สิงหวิเศษ ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกเข้ารับราชการตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมปศุสัตว์และสัตว์พาหนะควรสั่งให้นายฝั่ง สิงหวิเศษ คืนกลับตำแหน่งเดิม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว ปัญหาที่จะต้องพิจารณาในเรื่องนี้มีอยู่ว่า การที่นายฝั่ง สิงหวิเศษ ต้องถูกไล่ออกจากลูกจ้างกรมเกียกกายทหารบกนั้น จะถือว่าเป็นนายฝั่ง สิงหวิเศษ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ หรือไม่ และการที่กรมปศุสัตว์และสัตว์
พาหนะได้มีคำสั่งพักราชการแก่นายผึ้ง สิงหวิเศษ นั้น เป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

สำหรับปัญหาข้อแรกที่ว่า นายผึ้ง สิงหวิเศษ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสอบ
คัดเลือกเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๔๘๕ หรือไม่นั้น มาตรฐานบัญญัติว่า

“มาตรา ๓๒ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกหรือคัดเลือก จะต้องมีความสมบัติ
ดังนี้

๑. ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

๑. ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

๑. ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

๑. ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการ

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ว่าเป็นการแจ้งชัดว่า บุคคลใดก็ตามถ้าได้เคย
“ถูกไล่ออกจากราชการ” มาแล้ว ก็ย่อมจะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะสมัครเข้าสอบแข่งขัน สอบ
คัดเลือกหรือคัดเลือกเข้ารับราชการอีกได้ ข้อที่จะต้องพิจารณาจึงอยู่ที่ว่า คำว่า “ถูกไล่ออกจาก
ราชการ” มีความหมายว่าอะไร คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า เมื่อในพระราชบัญญัติเดียวกันนี้
เอง คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้มีบทบัญญัติไว้ชัดเจนถึงการ
ไล่ออก ถือบัญญัติถึงว่าในกรณีเช่นไรบ้างที่จะพึงไล่ข้าราชการออก และบัญญัติถึงวิธีการที่จะพึง
ปฏิบัติเพื่อการไล่ออกไว้ด้วย (ดูมาตรา ๖๑) ก็ไม่มีทางที่จะแปลความหมายไปเป็นอย่างอื่นได้
นอกจากจะต้องแปลว่าเป็นการถูกไล่ออกตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล
เรือนนั่นเอง กล่าวคือ การที่จะถือว่าบุคคลใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการที่จะกลับเข้ารับราชการ
อีกในฐานะที่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการได้นั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า บุคคลนั้นได้เคยถูก
กล่าวหาว่าได้กระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ กับทั้งข้อกล่าวหานั้นก็ได้มีการสอบสวนพิจารณาโดยคณะกรรมการซึ่งได้
ตั้งขึ้นตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินั้น ได้ความสมจริงตามข้อกล่าวหาแล้วด้วย
กรณีนายผึ้ง สิงหวิเศษ ผู้นี้ แม้จะปรากฏว่าได้เคยเป็นผู้ถูกสั่งให้ออกจากกรมเสียเกียกกาย
ทหารบกมาแล้ว และแม้ว่าคำสั่งให้ออกจะมีว่าให้ไล่ออกก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่านายผึ้ง สิงหวิเศษ
เป็นเพียงลูกจ้างของกรมเกียกกายทหารบก มีความสัมพันธ์กับราชการกรมนั้นเพียงลูกจ้างและ
นายจ้าง การไล่ออกได้กระทำไปเพียงภายใต้สิทธิและหน้าที่ของการจ้างแรงงาน คือนายจ้างไล่
ลูกจ้างออกเท่านั้น หาได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนพิจารณาความผิดและดำเนินการใด ๆ ตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนดังที่ได้กล่าวมาแล้วไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมี
ความเห็นพ้องด้วยความเห็นของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ว่า นายผึ้ง สิงหวิเศษ หาใช่เป็นผู้
ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ใน
ฐานะที่เป็นผู้เคยถูกไล่ออกจากราชการไม่

ส่วนปัญหาที่ว่า การที่กรมปศุสัตว์พาหนะได้มีคำสั่งพักราชการแก่นายผึ้ง สิงห
วิเศษ เป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น ในการสั่งพักข้าราชการนั้น มาตรา ๖๓ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ บัญญัติว่า

มาตรา ๖๓ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดเห็นว่า จะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณาหรือสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ได้พิจารณาปฏิบัติดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ตามมาตรานี้จะเห็นได้ว่า ข้าราชการที่จะถูกพักราชการนั้นจะต้องปรากฏว่าได้ถูกฟ้องคดีอาญา ประการหนึ่ง หรือต้องหาว่าทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอีกประการหนึ่งแต่ในกรณีของนายผึ่ง สิงหวิเศษ นี้ ไม่ปรากฏว่าได้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างใด เพียงแต่มีผู้กล่าวหาว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ เท่านั้น ฉะนั้นจึงไม่อาจที่จะสั่งพักราชการนายผึ่ง สิงหวิเศษ ตามมาตรานี้ได้ ความเห็นของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ในข้อนี้ เป็นการถูกต้องแล้ว

(นายเสริม วินิจชัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕